

УДК 811.111'255:355

**Сорока Д. Д.,
студентка,
Національний університет «Запорізька політехніка»**

**Кузнєцова І. В.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри «Іноземна філологія та переклад»,
Національний університет «Запорізька політехніка»**

СЛОВОТВІР АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ У ВОЄННОМУ ДИСКУРСІ

Військовий термін це спеціальне найменування, яке має просту або складну формальну структуру (словосполучення), що співвідноситься з певним поняттям із сфери військової справи (військової науки, техніки, життєдіяльності військ тощо), в семантичній структурі якого є сема «військовий», «бойовий» [2, с. 5].

Адекватне передавання та розуміння термінології, пов'язаної з військовими конфліктами, має величезне значення для точного та об'єктивного інформування громадськості та міжнародної спільноти про події, які відбуваються. правильно вибрані переклади сприяють якісній комунікації та допомагають уникнути спекуляцій чи спотворень інформації, а також сприяють усвідомленню наслідків військових дій [4, с. 202].

Основний метод перекладу термінів базується на використанні лексичного еквівалента. Лексичний еквівалент – це лексичний відповідник, який точно відображає значення конкретного терміну в іншій мові. Коли ж він відсутній, то для перекладу таких військових

термінів використовують різноманітні перекладацькі трансформації. Деякі з найпоширеніших включають: *калькування* (*the base for the deployment of personnel* – база розміщення особового складу), *транскодування* (Бахмутський напрямок – *Bakhmut sector*), *компресія/вилучення* (вогнева потужність – *firepower*), *декомпресія/ампліфікація* (боездатність – *combat capability*), *пермутація* («зір артилерії» – «*artillery sight*»), *конкретизація* (позиції – *battlefield position*), *генералізація значення* (артилерійських підрозділів – *artillery units*) [4, с. 204].

Структурно-семантичний аналіз військових лінгвальних інновацій свідчить про те, що словоскладання є головним способом словотворення у військовій сфері. Значною мірою цей факт зумовлюється аналітичністю мови, лексико-семантичними умовами, тобто здатністю двох іменників поєднуватися в атрибутивні словосполучення з метою передачі певного семантичного завдання, а також дією принципу мовної економії при створенні військових номінацій, які характеризуються точністю значення лексичних одиниць [1, с. 57].

У перекладацькій практиці було помічено переважно односкладні, двоскладні та багатоскладові військові терміни. Серед них найчастіше використовуються: *терміни-композиції* (*airburst, airdrop, airfield*), *терміни-юкстапозиції* (*dive-bomber, machine-gun, sea-strike*), *терміни, в основі яких є один корінь* (*catapult, contingent, dynamite*), «*N + N*» (*Flight deck, Force flow, Grenade launcher*), «*Adj + N*» (*Choking agent, Cooperative logistics, Defensive belt*), *ініціального туну аббревіатур* (*CEP – Circular error probable, CAS – Close air support, CAP – Combat air patrol*) [3, с. 8–10].

Основу військової термінології англійської мови становлять односкладові та багатокомпонентні номінативні одиниці, переважно представлені субстантивними сполуками:

- 17,80% – однокомпонентні терміни: *airborne, airdrop, airfield, airhead, backfill, backsight*
- 45,80% – двокомпонентні терміни: *air interdiction, air mobility, air movement, air refueling*
- 25,10% – трикомпонентні терміни *act of mercy, acute radiation dose, acute radiation syndrome* [1, с. 58].

Наведені вище дані чітко ілюструють перевагу двокомпонентних термінів в англійській військовій термінології над іншими категоріями.

До найбільш продуктивних суфіксів за допомогою яких утворюються військові терміни (іменники) відносяться наступні: *ability* (*maintainability*); *-age* (*camouflage*); *-al* (*removal*); *-an* (*custodian*);

Часто вживані суфікси прикметників в військовій лексиці: *-able (droppable)*; *-al (conventional)*; *-ary (rotary)*;

Суфікси, які застосовуються для створення дієслів в військовому дискурсі: *-ate (activate)*; *-ize (mobilize)* [2, с. 31–32].

Отже, основними способами творення військових термінів є словоскладання, абрєвіація та афіксація, що зумовлено аналітичним характером англійської мови та потребою у швидкому й однозначному позначенні понять. Таким чином, військовий термін виступає не лише засобом номінації, а й важливим елементом фахової комунікації, точність і адекватність якого визначають якість інформаційного обміну у сфері оборони та безпеки.

Література

1. Лемешко О. Структурні характеристики англomовних військових термінів. *Humanities Science Current Issues*. 2020. Т. 3, № 27. С. 55–59. URL : <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/27.203656> (дата звернення: 04.11.2025).

2. Решовська Х. В. Відтворення лексико-семантичних особливостей військових термінів при перекладі. Хмельницький : Хмельниц. нац. ун-т, 2020. 101 с.

3. Babii I. V., Kuchvara L. B. Structural Analysis of Military Terms in English and Ukrainan. *Lviv Philological Journal*. 2023. № 13. P. 7–13. URL : <https://doi.org/10.32447/2663-340x-2023-13.1> (date of access: 04.11.2025).

4. Malimon L. K., Shcherban K. O. The Translation of Military Terminology in English-Language Online News Interpreting the War in Ukraine. *Transcarpathian Philological Studies*. 2024. № 35. P. 201–205. URL : <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.35.36> (date of access: 04.11.2025).